૮૦૧/૯૩૨

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા (પૂર્વ કસોટી - ૧૨ જૂન, ૨૦૧૧)

(સમય : સવારે ૯ : ૦૦ થી ૧૨ : ૦૦) **સત્સંગ પ્રાજ્ઞ - ૨ : પ્રશ્નપત્ર - ૧**

નોંધ :- જમણી બાજુએ આપેલા અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે. (કુલ ગુણ : ૧૦૦)

વિભાગ - ૧ : 'વચનામૃત'ના આધારે

પ્રશ્ન. ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. મહારાજ ઘડીએ ઘડીએ શું તપાસતા રહે છે ?
૨. જીવને શાની તૃપ્તિ થઈ નથી ?
૩. ચાર વેદ, પુરાણ, ઇતિહાસ એ સર્વેમાં કઈ વાત આવે છે ?
૪. દેહને વિષે જે જીવ છે તે શું જાણે છે ?

પ્રશ્ન. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) [૪]

૧. સાધુ વઢીને કહે તો પણ કેમ ગુણ લેવો ?
૨. ક્યા ભક્તને ભગવાન સાથે અખંડ સંબંધ રહે છે ?
૩. મહારાજને ક્યારે રાજીપો અને કુરાજીપો થાય છે ?
૪. ભગવાનના ભજનમાં અંતરાય કરે એવો એકેય સ્વભાવ રાખવો ન હોય તો પણ અયોગ્ય સ્વભાવ રહી જાય છે તેનું શું કારણ છે ?

પ્રશ્ન. ૩ નીચે આપેલાં દૃષ્ટાંતોમાંથી કોઈ પણ એક દૃષ્ટાંત લખી તેનો સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) [૩]

૧. માંદા અને ઔષધના દૃષ્ટાંતે નિયમનો મહિમા
૨. ગાડાનું દૃષ્ટાંત અને તેનો સિદ્ધાંત
૩. આંબલીના કચૂકાનું દૃષ્ટાંત

પ્રશ્ન. ૪ નીચેના પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રસંગો અભ્યાસક્રમના વચનામૃતના સંદર્ભનું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (ત્રણ થી ચાર લીટીમાં) [૪]

૧. જનકરાજા ભગવાનના પ્રતાપે કરીને વિદેહી દશાને પામ્યા પણ શ્રીપુરુષોત્તમ નારાયણ જેવા થવાને તો સમર્થ થયા જ નહિ.
૨. જયવિજયે ભગવાનના ભક્ત એવા સનકાદિકનો અવગુણ લીધો તેણે કરીને ભગવાનના ધામમાંથી પડ્યા.
૩. મેનકાના ઝાંઝરનો અવાજ સાંભળતાં જ વિશ્વામિત્રને કર્ણેન્દ્રિય થકી વિષયની ઉત્પત્તિ થઈ.
૪. કેવળ પાઠ્યપુસ્તકથી વિદ્યા ન વરે પણ શિક્ષક તો જોઈએ જ.

પ્રશ્ન. ૫ નીચે આપેલાં અવતરણોની પૂર્તિ કરો. [૬]

૧. જે ગૃહસ્થ હોય તે તો ...... હરિભક્તમાં મોટેરો જાણવો.
૨. એકાંતિક ભક્ત હોય ...... બીજી મોટી પદવી નથી.
૩. ભગવાનના સંતની સેવા ...... કૃતાર્થ થઈ જાય છે.

વિભાગ - ૨ : 'ભગવાન સ્વામિનારાયણ જીવનચરિત્ર ભાગ ૨, ૩ તથા ૪' - નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્રશ્ન. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. ઉત્સવો દ્વારા સંપ્રદાયનું સંગઠન અને વિકાસ
૨. સંતો-ભક્તોને નડેલો સ્વભાવ - દોષ
૩. ભગવાન સ્વામિનારાયણનાં ચરિત્રો દ્વારા વ્યક્ત થતી તેમની સર્વોપરિતા

પ્રશ્ન. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૮]

૧. પાંચસો પરમહંસોને વૈરાગીઓનો ત્રાસ
૨. રાજમાતા કુશળકુંવરબા ભક્તિનો આદર્શ
૩. શ્રીહરિએ કરેલા અહિંસક યજ્ઞો

પ્રશ્ન. ૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો. (પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) [૧૨]

૧. રૂપરામ ઠાકરે ખાંડ ન આપી અને બળતરા થઈ.
૨. ઈડરિયો ગઢ જીત્યા
૩. દેહાખાચરની રક્ષા
૪. મેઘજીતનો પરાજય
૫. સંપ્રદાયના ઇતિહાસમાં અમર ગાથા : મઠનો રોટલો

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને "સત્સંગ પ્રાજ્ઞ-૨-૧" પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ : તારીખ [ ][ ] મહિનો [ ][ ] વર્ષ [ ][ ][ ][ ]

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

પ્રશ્ન. ૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. [૮]

૧. નિત્યાનંદ સ્વામી

૨. દાદાખાચર

વિભાગ - ૩ : બ્રહ્મસ્વરૂપ યોગીજી મહારાજ - સંક્ષિપ્ત જીવનચરિત્ર નવી આવૃત્તિના આધારે અને સામાન્ય જ્ઞાન નિબંધ

પ્રશ્ન. ૧૦ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રણમાંથી એક) [૧૨]

૧. યોગીજી મહારાજની ઑફિસનો અનુપમ પત્રવ્યવહાર

૨. બાલ્યકાળમાં સદ્ગુણોથી ખીલી ઊઠતું ઝીણા ભગતનું વ્યક્તિત્વ

૩. દાસના દાસ યોગીજી

પ્રશ્ન. ૧૧ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર પ્રસંગો લખો. (દરેકમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૬]

૧. અક્ષર મંદિર ગોંડલના નિર્માણમાં યોગીજી મહારાજનું યોગદાન

૨. જૂનાગઢમાં ઝીણાભગત

૩. અંતિમ સમયની દિવ્ય સ્મૃતિઓ (ત્રણ પ્રસંગો)

૪. વાત્સલ્યમૂર્તિ

પ્રશ્ન. ૧૨ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો. [૬]

૧. મને એના જીવની દયા આવે છે.

૨. મને તો મારી જયંતી ઉજવે તે ન ગમે.

૩. દવા તરીકે બદામ - એલચી જમ્યા.

૪. બટાટા રાખથી ઉટકાવ્યા.

પ્રશ્ન. ૧૩ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર નિબંધ લખો. (સામાન્ય જ્ઞાન નિબંધ) (પાંત્રીસ થી ચાલીસ લીટીમાં) [૧૫]

૧. આધ્યાત્મ જ્ઞાનની ગોઠડી : પ્રશ્નોપનિષદ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - જૂન - ૨૦૦૯, પા.નં. ૪ થી ૬, ૫૦)

૨. પ્રશંસા અને અહંકારથી પર યોગીજી મહારાજ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - જૂન - ૨૦૦૯, પા.નં. ૨૮ થી ૩૩, ૪૬ થી ૪૯)

૩. વનવાસીઓના વનમાળી - પ્રમુખસ્વામી મહારાજ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - એપ્રિલ-મે - ૨૦૧૧)

❋ ❋ ❋

નોંધ :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૧૦ જુલાઈ, ૨૦૧૧ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.